
Masaryk o státě rakouském v roce 1895

Text 1:

Co se týče poměru českých zemí k soustátí rakouskému, tedy pokládám Palackého Ideu státu rakouského přes různé ústavní přeměny posud za bezpečné vodítko; je lito, že se Palacký, jak jsme slyšeli, sám do jisté míry své „Ideje“ vzdával, doporučuje více program slovanský národní – tím, nechtě posílil politické fantasty. Vyslovil jsem se o věci jako poslanec několikrát, zejména v řeči strakonické; pro řeč tuto z různých stran, radikálních i radikálních na oko, byl jsem podezříván z „rakušanství“. Mám-li mluvit o politice politicky, tedy na výtku tak dětinskou nebudu odpovídat – „rakušanství“ je přece v programu svobodomyslné strany, jednal jsem a jednám tedy podle tohoto programu, když své politické zkušenosti vyslovuji slovy, že naše politika nemůže být úspěšná, nebude-li nesena opravdovým a silným zájmem o osud Rakouska, kterýžto zájem si ovšem nepředstavuji jako neuvědomělou pasivní loajalitu á la: Es gibt nur eine Kaiserstadt a podobně, nýbrž jako kulturní a politické úsilí, v souladu s potřebami našeho lidu, pracovat ku povznesení celého Rakouska a jeho politické správy. Slýchat u nás, že je nám lhostejno, co se děje v ostatních zemích rakouských – to není pravda, není lhostejno pro nás, jak se utvářejí poměry v cizích státech, nadtož jak se vyvíjejí v zemích, s nimiž jsme tak úzce svázáni a na jejichž bližší součinnost jsme odkázáni.

MASARYK, Tomáš Garrigue: *Česká otázka*, Praha 1990, s. 135–136

Vysvětlivky:

Svobodomyslná strana: Národní strana svobodomyslná, mladočeši. Za tuto stranu se stal Masaryk poslancem v Říšské radě (celorakouský parlament) v letech 1891–1893.

Es gibt nur eine Kaiserstadt: Existuje jen císařství. Odkaz na populární větu v prostředí habsburského dvora, která se stala symbolickým výrazem bezvýhradné loajality vůči vládnoucímu rodu a habsburské monarchii.

Analyzujeme, interpretujeme:

- Jaký byl poměr Masaryka k habsburské monarchii v roce 1895?
- Zjistěte z internetu, co byla „Idea státu rakouského“, na kterou se Masaryk v textu odkazuje. O jakém Palackém mluví?
- Co znamená podle vás výraz „rakušanství“ a proč jej Masaryk dává do uvozovek?